

UČEBNÉ OSNOVY – VÝTVARNÁ VÝCHOVA PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Vzdelávací program vypracoval Štátny pedagogický ústav.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 5. 5. 2016, pod číslom 2016-14674/20270:9-10F0 s platnosťou od 1. 9. 2016.

<https://www.minedu.sk/metodicky-pokyn-c-192015-na-hodnotenie-a-klasifikaciu-prospechu-a-spravania-ziakov-s-mentalnym-postihnutim-%E2%80%93-primarne-vzdelavanie/>

http://www.statpedu.sk/files/sk/deti-ziaci-so-svvp/deti-ziaci-so-zdravotnym-znevyhodnenim-vseobecny-intelektovym-nadanim/vzdelavacie-programy/vzdelavacie-programy-ziakov-so-zdravotnym-znevyhodnenim-vseobecny-intelektovym-nadanim/aplikacia_vppre_zz_vin_2016.pdf

Vypracovala: PaedDr. Andrea Papp

Pre 1. ročník - schválené PR, dňa: 26.08.2021

UČEBNÉ OSNOVY – VÝTVARNÁ VÝCHOVA – 1. ročník ZŠ pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Školský rok: 2021/2022

Ročník: prvý

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 1+1 hodina týždenne - 66 hodín ročne

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je využiť esteticko-výchovný charakter predmetu, čo znamená prebúdzenie a formovanie estetického vzťahu žiaka s mentálnym postihnutím ku skutočnosti prostredníctvom výtvarných aktivít a výtvarného umenia. Estetické zážitky a tvorivé činnosti prispievajú k postupnému zlepšovaniu psychomotorického stavu žiakov, k vyrovnávaniu ich disharmonického rozvoja a celkovej rehabilitácii umožňujúcej úspešné zaradenie do praktického života. Výtvarná výchova vzhľadom na jej rozmanité možnosti pôsobenia na motoriku a psychiku žiakov s mentálnym postihnutím je v špeciálnej základnej škole nezastupiteľná. Má široký záber medzipredmetových vzťahov, v rozvoji citovej výchovy a veľkou mierou prispieva k celkovej rehabilitácii žiakov. Cieľom výtvarnej výchovy vo vyšších ročníkoch špeciálnej základnej školy je i naďalej viesť žiakov k vytváraniu správneho vzťahu k prírodnej a umeleckej kráse, k výchove vkusu a k rozvoju už osvojených základných výtvarných zručností. V procese vyučovania výtvarnej výchovy je potrebné neustále brať do úvahy nielen výtvarnú typológiu detí, ale hlavne druh a stupeň postihnutia s prihliadnutím na individuálne možnosti každého žiaka. Vhodné je využiť možnosti terapeutického pôsobenia predmetu s použitím relaxačných činností spätých s emocionálnym prežívaním žiakov.

CIELE PREDMETU

- ✓ Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- ✓ rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu,
- ✓ rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- ✓ rozvíjať percepciu,
- ✓ rozvíjať lateralitu,
- ✓ rozvíjať priestorovú orientáciu,
- ✓ napomáhať rozvíjať grafomotorické zručnosti.

Ročník: prvý / variant A

Počet vyučovacích hodín v školskom roku: 2 hodiny týždenne - 66 hodín ročne

Počet hodín	Vzdelávacia oblasť	Námety a techniky	PROCES	OBSAH
22	Výtvarné osvojovanie skutočnosti	Kresba (mäkká ceruza, fixka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)	Grafické vyjadrovanie pohybových predstáv – žiaci napodobňujú pracovné pohyby, ako napr. miešanie, mletie, vstávanie, skákanie, kyvadlové hodiny, vietor, graficky ich zaznamenávajú. Rytmicky radia rozličné prírodné a dekoratívne prvky. Voľné kreslenie – rozvinutie grafického pohybu. Vertikálne a horizontálne čiary, oblúky, kruhy, veľkým aj malým pohybom, grafický záznam robia postojáčky a na veľkej ploche.	Výtvarné osvojovanie skutočnosti Na vychádzkach a pri hrách žiaci si všímajú prírodu a jednotlivé prírodniny. Zbierajú prírodné materiály pre ich zvláštnosti; kamene, kamienky, halúzky, plody, listy a pod., pozorujú ich, triedia porovnávajú, rytmicky radia, zoskupujú, vtlačajú do vhodných materiálov - piesok, hlina, blato, sadra, plastelína. Tematické práce - domov; školské prostredie, moja mamička, kamaráti, na ihrisku, dom, v ktorom bývam; naša škola; naša mačka a pod. Príroda v rôznych ročných obdobiach (vegetácia), ilustrácie k rozprávkam.
22		Maľba (štetec, tampón, drevko, prsty / temperové farby, akvarelové farby)	Základné zručnosti v práci so štetcom a farbami. Ukladať farby štetcom na plochu papiera, prerušovať ťahy štetca: bodky, škvrnny, čiarky. Zväčšovaním škvŕn zo stredu vytvárať niektoré jednoduché tvary: lopta, jablko a pod.	Uplatňujeme kresbu, maľbu, modelovanie, výtvarné hry s rozličnými materiálmi a výtvarnými prostriedkami, priestorové vytváranie, konštruovanie.
22		Modelovanie (plastelína, hlina, modurit)	Poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, vaľkaním, vyťahovaním. Vytváranie modelov jednoduchého tvaru, napr. pečivo, ovocie, zeleninu, rozličné nádoby točením ušúľaného valčeka podľa vzoru.	Výtvarné prostriedky vyberáme v súvislosti s nácvikom jednotlivých tvarov písma. Žiakov priebežne oboznamujeme s ukážkami výtvarného umenia, s umeleckou tvorbou pre deti, ilustráciami kníh a časopisov pre deti (V. Machaj, L. Fulla, J. Lada a ďalší).

			<p>Ozdobovanie modelov.</p> <p>Vytváranie modelov z piesku na pieskovisku alebo pieskovom stole pomocou formičiek na vyklápanie, kopce, cesty a pod.</p>	
		<p>Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku: Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ mať povedomie vlastnej kultúrnej identity, rozvíjať vlastné kultúrno-historické vedomie, ✓ vysvetliť význam estetických faktorov, estetickej činnosti v každodennom živote, ✓ vysvetliť význam kultúrnych a umeleckých pamiatok 	
		<p>Prierezová téma naplnená v rámci tematického celku: Multikultúrna výchova</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kultivovane komunikovať a vyjadrovať obsahy svojej psychiky na úrovni svojho veku. Využívať pritom bežne dostupné nástroje kultúry svojho okolia – jazykové, pohybové, výtvarné a iné. ✓ Aktívne počúvať. ✓ Zaujíma sa o nové veci, poznatky, ľudí, situácie, prostredie. ✓ Aktívne vyhľadáva nové zážitky a skúsenosti. 	